

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

*Dvorana Pavla VI.
Srijeda, 18. prosinca 2024.*

[Multimedia]

CIKLUS KATEHEZÂ: Jubilej 2025. *Isus Krist naša nada*. I. Isusovo djetinjstvo. 1. Isusovo rodoslovlje (Mt 1, 1-17). Ulazak Sina Božjega u povijest

U tekstu koji slijedi uključeni su i nepročitani dijelovi koje se također donosi kao da su izgovoreni.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Započinjemo danas ciklus kateheza koje će se odvijati tijekom čitave Jubilarne godine. Tema je „*Isus Krist naša nada*“: On je, naime, odredište našeg hodočašća i On sâm je put kojim nam je ići.

U prvom dijelu obrađivat će se *Isusovo djetinjstvo* o kojem nam pripovijedaju evanđelisti Matej i Luka (usp. Mt 1-2; Lk 1-2). *Evanđelja djetinjstva* govore o djevičanskom začecu Isusa i njegovom rođenju iz Marijina krila; podsjećaju na mesijanska proroštva koja se ostvaruju u njemu i govore o zakonskom očinstvu Josipa, koji Božjeg Sina „ucjepljuje“ u „deblo“ Davidove kraljevske loze. Isus nam je predstavljen kao novorođenče, dijete i adolescent, podložan svojim roditeljima i istodobno svjestan da je sav posvećen Ocu i njegovu Kraljevstvu. Razlika između dvojice evanđelista je u tome što dok Luka prepričava događaje onako kako ih Marija vidi, Matej to čini kroz oči Josipa, inzistirajući na očinstvu koje je bez presedana.

Matej svoje Evanđelje i cijeli novozavjetni kanon otvara „rodoslovljem Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova“ (Mt 1, 1). Riječ je o popisu imena koja su već prisutna u hebrejskim spisima, da bi se pokazala istina povijesti i istina ljudskog života. Naime, „Gospodinovo rodoslovlje sastoji se od istinite povijesti, gdje ima nekih imena koja su u najmanju ruku problematična i naglašava se grijeh kralja Davida (usp. Mt 1, 6). Sve, ipak, završava i cvate u Mariji i u Kristu (usp. Mt 1, 16)“ (*Pismo o obnovi studija povijesti Crkve*, 21. studenog 2024.). Javlja se, nadalje, istina ljudskog života koja prelazi s jednog naraštaja na drugi predajući tri stvari: ime koje sadrži jedinstveni identitet i poslanje; pripadnost jednoj obitelji i jednom narodu; i, na kraju, prianjanje vjerom uz Boga Izraelova.

Genealogija je književna vrsta, odnosno forma prikladna za prenošenje vrlo važne poruke: nitko sam sebi ne daje život, nego ga prima na dar od drugih; u ovom slučaju je riječ o izabranom narodu i onaj tko nasljeđuje polog vjere od otaca, u prenošenju života djeci, predaje im također vjeru u Boga.

Međutim, za razliku od rodoslovlja Starog zavjeta, gdje se pojavljuju samo muška imena, jer u Izraelu otac daje ime sinu, u Matejevu popisu među Isusovim precima pojavljuju se i žene. Nalazimo ih pet: Tamaru, Judinu snahu koja se, nakon što je ostala udovica, pretvarala da je bludnica kako bi osigurala potomstvo svom mužu (usp. Post 38); Rahaba, bludnica iz Jerihona koja omogućuje židovskim uhodama da uđu u obećanu zemlju i osvoje je (usp. Još 2); Ruta, Moapka koja, u istoimenoj knjizi, ostaje vjerna svojoj svekrvi, brine se za nju i postat će prabaka kralja Davida; Bat-Šeba, s kojom David čini preljub i koja mu, nakon što je ovaj dao ubiti njezina muža, rađa Salomona (usp. 2 Sam 11); i, konačno, Marija iz Nazareta, žena Josipova, iz kuće Davidove: od nje se rodio Mesija, Isus.

Prve četiri žene ne povezuje to što su grešnice, kako se ponekad govori, već to što su *strankinja* u izraelskom narodu. Ono što Matej iznosi na vidjelo jest da, kao što je napisao Benedikt XVI., „po njima... u Isusovo rodoslovlje ulazi svijet pogana, njegovo poslanje prema Židovima i poganima postaje vidljivo“ (*Isusovo djetinjstvo*, Milano-Vatikan 2012., 15).

Dok se četiri prethodne žene spominju uz muškarca kojeg su rodile ili muškarca koji im je otac, Marija dobiva poseban značaj: ona označava *novi početak*, ona sama je novi početak, jer u njezinoj povijesti protagonist rađanja nije više ljudsko stvorenje, nego je to sam Bog. To se jasno vidi iz glagola „rođen je“: „Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se *rodio* Isus koji se zove Krist“ (Mt 1, 16). Isus je Davidov sin, kojeg je Josip ucijepio u tu kraljevsku lozu i predodređen da bude *Mesija Izraela*, ali on je također sin Abrahama i žena strankinja te je, dakle, predodređen stoga da bude „*Svjetlo pogana*“ (usp. Lk 2, 32) i „*Spasitelj svijeta*“ (Iv 4, 42).

Sin Božji, posvećen Ocu s poslanjem objavljivanja njegova lica (usp. Iv 1, 18; Iv 14, 9), ulazi u svijet kao i sva djeca čovječja, tako da će ga u Nazaretu nazivati „sinom Josipovim“ (Iv 6, 42) ili „drvodjeljinim sinom“ (Mt 13, 55). Pravi Bog i pravi čovjek.

Braćo i sestre, probudimo u sebi zahvalna sjećanja na naše pretke. A prije svega zahvaljujmo Bogu koji nas je, po Majci Crkvi, rodio na vječni život, život Isusa, naše nade.

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Božić nam je već blizu i volim misliti da su u vašim kućama postavljene jaslice: taj važni element naše duhovnosti i naše kulture sugestivno je način da se podsjetimo da je Isus došao „prebivati među nama“.

Draga braćo i sestre, molimo za mir. Ne zaboravimo ljude koji trpe zbog rata: Palestina, Izrael, i svi koji trpe, Ukrajina, Mjanmar... Ne zaboravimo moliti za mir, da prestanu ratovi. Molimo kneza mira, Gospodina, da nam udijeli tu milost: mir, mir u svijetu. Ne zaboravimo, rat je uvijek poraz, uvijek! Rat je uvijek poraz!

Moj blagoslov svima!